

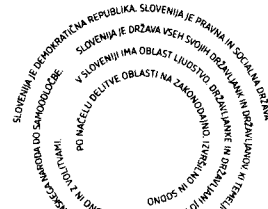
REPUBLIKA SLOVENIJA

DRŽAVNI ZBOR

Zakonodajno-pravna služba

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 96 94, f: 01 478 98 79, e: gp@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Številka: 020-12/18-17/3

Datum: 16. 8. 2018

Mag. Matej Tonin
Predsednik Državnega zbora

Zadeva: Odgovor na zaprosilo za mnenje o tem, ali Poslansko skupino Levica štejemo za koalicijsko oziroma opozicijsko poslansko skupino

Zakonodajno-pravno službo ste dne 16. 8. 2018 zaprosili, da v smislu 27. člena Poslovnika državnega zbora (v nadaljnjem besedilu: PoDZ-1) poda mnenje o tem, ali Poslansko skupino Levica štejemo za koalicijsko oziroma opozicijsko poslansko skupino. V dopisu navajate, da je peterica strank (LMŠ, SD, SMC, DeSUS in SAB) s stranko Levica podpisala protokol o sodelovanju z vlado.

PoDZ-1 vsebuje določbe, ki se nanašajo na pravni položaj poslanskih skupin glede na to, ali pripadajo vladajoči koaliciji oziroma opoziciji (npr. volitve podpredsednika državnega zbora, oblikovanje delovnih teles, imenovanje nadzornih komisij, uvrščanje zadev na dnevni red seje državnega zbora, postavljanje poslanskih vprašanj), pri tem pa ne opredeljuje, katere poslanske skupine predstavljajo vladajočo koalicijo in katere opozicijo. Zato so pri presoji tega vprašanja relevantna vsebinska merila, ki so se izoblikovala v strokovni literaturi.

Parlamentarna opozicija je bistvena ustanova moderne parlamentarne vladavine in moderne demokracije. Svoboda opozicijskega delovanja je nujni pogoj za demokratično delovanje sodobne države, kar zlasti velja za parlamentarni sistem, v katerem sta zakonodajna in izvršilna funkcija tesno povezani in soodvisni. Parlamentarno manjšino, ki ima drugačne politične poglede kot parlamentarna večina, navadno označujemo za parlamentarno opozicijo.

Pojem parlamentarna opozicija pomeni parlamentarno manjšino in je povezana z oblikovanjem vlade. Stranke, ki sodelujejo pri oblikovanju vlade, tvorijo parlamentarno večino, ostale politične stranke pa so postavljene v položaj parlamentarne manjšine (opozicije). Za parlamentarno opozicijo je značilno, da ima drugačne politične poglede kot parlamentarna večina. V teoriji se je izoblikovala različna tipologija opozicije, temeljni vsebinski (objektivni) kriteriji, po katerih je mogoče presojati, ali je posamezna poslanska skupina opozicijska, pa so naslednji.¹

¹ Več o tem glej Grad F. v: Parlamentarno pravo, GV Založba, Ljubljana, 2013, str. 133-137; Bibič A.,

Opozicija (latinsko *oppositus*, postavljanje nasprotij) vladi nasprotuje. Opozicija praviloma nasprotuje (že) oblikovanju določene vlade (izvolitvi oziroma imenovanju predsednika vlade in ministrov). Opozicija ni del parlamentarne večine, ki nastane pri oblikovanju vlade.

Opozicija praviloma nasprotuje tudi predlogom vlade, ker so rezultati drugačnih političnih interesov, kot jih zastopa opozicija in oblikuje drugačno politiko kot vlada.

Opozicija ne sodeluje pri izvrševanju funkcij vlade (npr. pri pripravi predloga proračuna in drugih predlogov aktov).

Temeljna naloga in odgovornost opozicije je, da nadzoruje delovanje vlade. V ta namen uporablja ustavne in druge institute, ki so namenjeni demokratičnemu nadzoru parlamentarne manjšine nad delovanjem parlamentarne večine (poslanska vprašanja, interpelacija, nezaupnica). Nadzor opozicije nad vlado se zagotavlja tudi z vodenjem in večino v stalnih nadzornih komisijah parlamenta.

Pred odločitvijo o izvolitvi predsednika vlade so stranke LMŠ, SD, SMC, DeSUS in SAB ter stranka Levica podpisale sporazum o sodelovanju.² Sporazum o sodelovanju s strankami, ki sestavljajo vlado, in ki vključuje podporo vladi (zlasti podporo imenovanju predsednika vlade, nenasprotovanje listi kandidatov za ministre, podporo sprejemu proračuna in njegovega rebalansa, sodelovanje pri pripravi predloga proračuna in predlogov drugih aktov, izogibanje uporabi institutov interpelacij in nezaupnice) pomeni poseben formalen način sodelovanja z vlado, zato Poslanske skupine Levica po naši presoji ob upoštevanju zgoraj navedenih objektivnih kriterijev pravno ni mogoče šteti za opozicijsko poslansko skupino. Subjektivna opredelitev same poslanske skupine za opozicijsko pa ne more vplivati na njen pravni status.

Nataša Voršič
vodja

Racionalnost in obsežnost opozicije, v: Slovenski parlament v procesu politične modernizacije, Ljubljana 1993, str. 61-75; Lukšič I., Opozicija: njene funkcije in tipi, v: Časopis z kritiko znanosti, 1990, l. 18 št. 132/133, str. 106-125.

² Dostopno na: <http://www.levica.si/podpisan-sporazum-o-sodelovanju-med-levico-in-koalicijo-marjana-sarca/>, citirano dne 16. 8. 2018.